

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року, протокол № 1

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПЛАНУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»
для підготовки на першому освітньому рівні здобувачів вищої освіти
ступеня бакалавра за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота**

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування,
кандидатка економічних наук
26 серпня 2021 року

_____ Галина БУЛАТ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування
27 серпня 2021 року, протокол № 1.

Заступниця завідувача кафедри
менеджменту, фінансів, банківської справи
та страхування, кандидатка економічних
наук, доцентка
27 серпня 2021 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
27 серпня 2021 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року, протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
28 серпня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор
1. Опис навчальної дисципліни	– 4
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
4.2. Аудиторні заняття	– 10
4.3. Самостійна робота студентів	– 10
5. Методи навчання та контролю	– 10
6. Схема нарахування балів	– 11
7. Рекомендовані джерела	– 11
7.1. Основні джерела	– 11
7.2. Допоміжні джерела	– 11
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 12

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 23	Соціальна робота
2. Код і назва напрямку підготовки	– 232	Соціальне забезпечення
3. Назва спеціалізації	–	спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	–	Планування та звітність у сфері соціального захисту
5. Тип дисципліни	–	вибіркова
6. Код дисципліни	–	ВД 2.1.32.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший освітній рівень
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9. Курс / рік навчання	–	третій
10. Семестр	–	шостий
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,5/ 105	
2) денна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 50	
% від загального обсягу	– 47,6	
лекційні заняття (годин)	– 26	
% від обсягу аудиторних годин	– 24,8	
семінарські заняття (годин)	– 24	
% від обсягу аудиторних годин	– 22,8	
самостійна робота (годин)	– 55	
% від загального обсягу	– 52,4	
тижневих годин:		
аудиторних занять	– 4,0	
самостійної роботи	– 4,0	
12. Форма семестрового контролю	–	залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:		
1) попередні дисципліни	–	ОДПП 1.2.3 Система соціального забезпечення, ОДПП 1.2.5 Право соціального забезпечення, ОДПП 1.2.11 Соціальна політика в Україні
2) наступні дисципліни	–	ПП 3.2 Навчальна практика
14. Мова вивчення дисципліни	–	українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	ЗК 04. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети СК 04. Здатність використовувати механізми призначення виплат та надання соціальних послуг та застосування засобів контролю в системі соціального забезпечення населення. СК 06. Здатність планувати та звітувати в системі соціального забезпечення, у тому числі шляхом застосовувати сучасні інформаційні системи та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері соціального забезпечення. СК 07. Здатність застосовувати методики індивідуального обрахунку адресної соціальної допомоги, методики індивідуального обрахунку призначеної субсидії, соціальної допомоги соціально незахищеним та мало захищеним категоріям, допомоги по безробіттю, допомоги з тимчасової втрати працездатності та складати й аналізувати фінансову звітність. СК 11. Здатність оцінювати якість соціальних послуг. СК 12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.
Програмні результати навчання	ПР 03. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження. ПР 04. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення. ПР 05. Використовувати механізми призначення адресної соціальної допомоги, пенсій, соціальних послуг. ПР 08. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення. ПР 23. Готувати документи у рамках визначених законодавством повноважень.

<i>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</i>	
<i>1. Знання</i> <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату організації соціального захисту в Україні
1.2)	визначати основні функції планування у сфері соціального захисту, його завдання та принципи
1.3)	охарактеризувати етапи становлення системи соціального захисту в Україні
1.4)	визначати методичку організації соціального захисту та специфіку його здійснення
1.5)	знати інструктивні та методичні матеріали щодо здійснення соціального забезпечення населення країни
<i>2. Розуміння</i> <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	

2.1)	пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть категорійного апарату соціального захисту та соціального забезпечення
2.2)	описувати механізм нарахування соціальних виплат населенню
2.3)	дати обґрунтування розуміння формування ефективної соціальної політики держави
2.4)	уміти аргументувати обов'язковість виконання функцій контролю щодо використання бюджетних коштів та своєчасно виявляти порушення і недоліки
2.5)	виділяти загальні принципи, вимоги та порядок здійснення соціальних гарантій
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	здійснювати облік доходів, фактичних видатків та розрахунків
3.2)	складати документи з соціальних виплат, виправляти в них помилки
3.3)	відображати господарські операції щодо нарахування та здійснення соціальних виплат на рахунках бухгалтерського обліку
3.4)	опрацьовувати нормативно-правове забезпечення нарахування соціальних виплат
3.5)	визначати розмір страхового стажу для розрахунку страхових виплат (оплати листка непрацездатності, допомоги по безробіттю, виплат, пов'язаних із нещасним випадком на виробництві та ін.)
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	обґрунтовувати доцільність використання коштів задля надання додаткових форм соціального захисту на підприємстві
4.2)	демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
4.3)	аналізувати й структурувати соціальні проблеми на макро-, мікрорівнях та вміти розробляти заходи щодо створення сприятливих умов для менеджменту якості та розвитку людських ресурсів
4.4)	аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави
4.5)	аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	приймати рішення щодо призначення субсидії та розрахунку їх розміру
5.2)	приймати рішення щодо призначення соціальних виплат та розрахунку їх суми
5.3)	демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності
5.4)	застосовувати та вдосконалювати методи і інструменти регулювання системи соціально-трудова відносин на різних рівнях
5.5)	пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні
6. Оцінювання	
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
6.2)	розрізняти пільгові категорії населення та відповідні призначення соціальної допомоги.
6.3)	оцінювати якість соціальних послуг
6.4)	оцінювати ефективність соціальної політики держави

6.5)	Здійснювати вибір соціальних пріоритетів 7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1)	налагоджувати систему взаємодії керівництва компаній та найманих працівників
7.2)	застосовувати управлінські навички у сфері формування ефективної взаємодії між працівниками
7.3)	ефективно взаємодіяти з посадовими особами як державних органів влади так і місцевого самоврядування
7.4)	пропонувати застосування ефективних методів систематизації облікової інформації для надання різним користувачам з метою прийняття управлінських рішень
7.5)	складати фінансову і бюджетну звітності органів праці та соціального захисту населення

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні засади соціального захисту населення

Соціальний захист населення як складова соціальної політики держави. Сутність та необхідність соціального захисту в умовах ринкової економіки. Класифікація форм та принципи соціального захисту населення

Соціальні процеси, їх сутність, типи та характеристики. Соціальний розвиток як зміни в суспільстві внаслідок соціальних процесів. Основні теорії та погляди щодо джерел, факторів і критеріїв оцінки суспільного розвитку. Громадянське суспільство як основа цивілізаційного соціального розвитку.

Тема 2. Соціальний захист населення як галузь соціальної сфери

Необхідність соціального захисту в умовах ринкової економіки. Соціальний захист як важлива складова соціальної сфери. Об'єкти і суб'єкти соціального захисту та активна і пасивна спрямованість його заходів. Класифікація основних моделей соціального захисту. Пріоритетні напрями соціального захисту в Україні. Розвиток соціального захисту в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду.

Тема 3. Соціальні нормативи та правове забезпечення управління соціальною сферою

Соціальні нормативи як відправна точка соціальної політики. Державні соціальні стандарти - основа нормативно-правового забезпечення соціальної політики. Базовий державний мінімальний соціальний стандарт. Принципи, цілі і завдання соціальної стандартизації. Концептуальні поняття і терміни соціальних стандартів і нормативів в Україні. Система державних соціальних стандартів і нормативів в Україні. Основні та додаткові види державних соціальних гарантій. Завдання соціальної стандартизації в аспекті конкретизації напрямів соціальної стратегії в реалізації соціальної політики. Необхідність доповнення до існуючих та діючих в Україні соціальних стандартів таких соціально-політично-важливих груп.

Тема 4. Планування та управління соціальною сферою

Соціальна сфера та її роль у вирішенні соціальних проблем. Структура соціальної сфери. Сутність державного планування розвитку соціальної сфери. Види соціальних планів і програм. Суб'єкти фінансового забезпечення розвитку соціальної сфери. Сучасні механізми фінансування галузей соціальної сфери. Бюджетне і позабюджетне фінансування розвитку соціальної сфери.

Роль вищих органів держави в управлінні сферою соціального захисту населення. Спеціально уповноважені органи у сфері соціального захисту населення, їх повноваження.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в системі управління соціальним захистом населення.

Тема 5. Державні соціальні допомоги, соціальні пільги та соціальні послуги

Державні соціальні допомоги, їх види та характеристика. Джерела фінансування державних соціальних допомог (державний та місцевий бюджети). Порядок надання державних соціальних допомог (допомога на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; допомога малозабезпеченим сім'ям; допомога при народженні дитини).

Соціальні пільги як елемент соціального захисту населення.

Основні засади та принципи надання соціальних послуг. Види соціальних послуг та форми їх надання. Організація діяльності з надання соціальних послуг. Повноваження органів виконавчої влади та місцевого самоврядування в сфері соціальних послуг Кадрове забезпечення надання соціальних послуг. Права та обов'язки суб'єктів надання та отримувачів соціальних послуг.

Тема 6. Організація захисту соціально вразливих категорій населення

Соціально-вразливі категорії населення. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення. Соціальна захищеність осіб з обмеженими фізичними можливостями та розумовими вадами. Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей. Правові засади і основні складові соціального захисту інвалідів.

Соціальний захист інших груп населення: громадян, які постраждали Пенсійне забезпечення інвалідів. Гарантії працевлаштування інвалідів. Діюча система квотування робочих місць. Розвиток нетрадиційних, гнучких форм зайнятості інвалідів.

Тема 7. Соціальний захист зайнятого населення

Характеристика категорії «зайняте населення». Об'єктивна необхідність соціального захисту цієї категорії населення. Надання економічної свободи громадянам, створення умов для продуктивної праці, для прояву ініціативи, самостійності підприємництва як центральних ланок соціального захисту працюючих.

Індексація заробітної плати працюючих. як елемент захисту в умовах інфляції. Компенсація втрати частки заробітної плати в зв'язку з затримкою її виплати. Характеристика інших складових соціального захисту зайнятого населення (індексація трудових заощаджень, захист інтересів споживачів тощо).

Оцінка сучасного стану соціального захисту зайнятого населення та нагальні проблеми, що потребують вирішення.

Тема 8. Організація ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової і бюджетної звітності за операціями з нарахування і виплати усіх видів соціальної допомоги в органах праці та соціального захисту населення України

Облік доходів, фактичних видатків та розрахунків. Облік розрахунків за виплатою соціальної допомоги, пільг та компенсацій. Контроль та інвентаризація розрахунків за нарахуванням та виплатою соціальної допомоги, пільг та компенсацій. Підсумкові обороти та визначення результатів виконання кошторису. Складання та подання фінансової і бюджетної звітності органами праці та соціального захисту населення, що здійснюється за загальним порядком, установленим Державним казначейством України. Бухгалтерський облік операцій з нарахування та виплати компенсацій, допомог, пільг.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак)		Лабор.	Ін. зав.	СРС		
1.	Теоретичні засади соціального захисту населення	8	2	2		4	
2.	Соціальний захист населення як галузь соціальної сфери	10	2	2		6	
3.	Соціальні нормативи та правове забезпечення управління соціальною сферою	10	2	2		6	
4.	Планування та управління соціальною сферою	12	2	2		8	
5.	Державні соціальні допомоги, соціальні пільги та соціальні послуги	12	4	2		6	
6.	Організація захисту соціально вразливих категорій населення	16	4	4		8	
7.	Соціальний захист зайнятого населення	16	4	4		8	
8.	Організація ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової і бюджетної звітності за операціями з нарахування і виплати усіх видів соціальної допомоги в органах праці та соціального захисту населення України	21	6	6		9	
	Усього годин:	105	26	24	–	–	55

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;

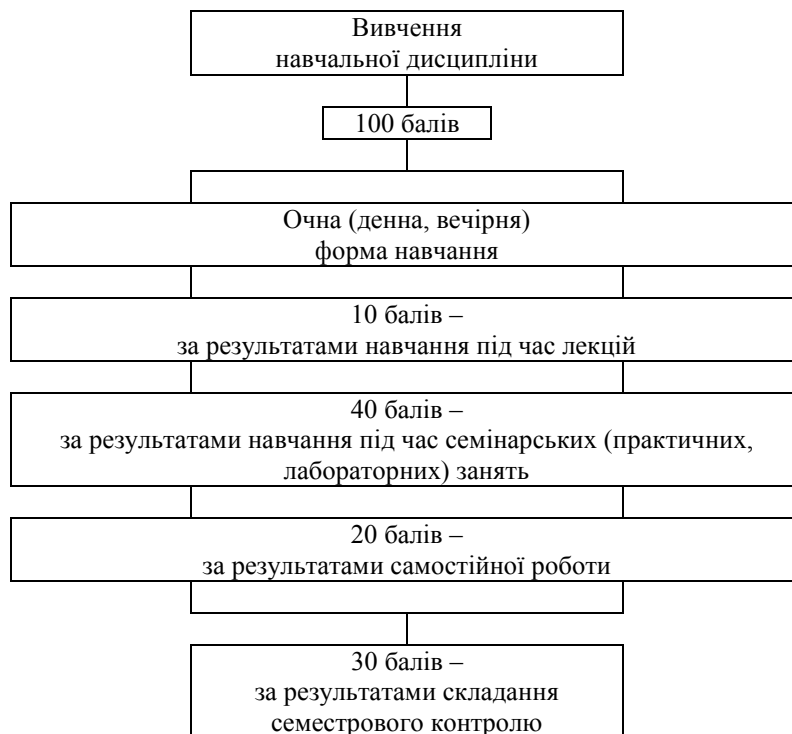
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на практичних заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) захист підготовленого звіту про виконання ІНДЗ;
- 5) складання окремих видів документів за ситуаційними завданнями;
- 6) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Структура залікового білету включає теоретичний та практичний блоки.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Докаш В. І. Вступ до спеціальності "Соціальне забезпечення": навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2016. 351 с.
2. Завора Т.М. Соціальне страхування: навчальний посібник для практичних занять. Полтава : ПолтНТУ, 2016. 319 с.

3. Організація і облік соціальних виплат. Навчальний посібник. Укл. Полехіна В.М. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2015.106 с.
4. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Артеменко О. В. [та ін.]. Київ : Компринт, 2017.215 с.
5. Шаповалова Т. В. Економічні основи соціального забезпечення: навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018.127 с.
6. Ярошенко А. О. Історія та теорія соціальної політики України : курс лекцій: навч. посіб. [для студ. освіт.- кваліфікац. рівня "бакалавр" напряму знань 23 "Соц. забезпечення"] Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018.288 с.

7.2. Додаткові джерела

1. Баранник Л. Б. Соціальний захист громадян : навчальний посібник. Вид. 2-ге, доповнене і перероблене. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2017. 246 с
2. Грушевська Ю. Корпоративна соціальна відповідальність: управління зовнішніми комунікаціями організації. Теле- та радіожурналістика. 2015. Вип. 14. С. 3-9.
3. Демографічні чинники бідності (колективна монографія) / За заг. ред. Е.М.Лібанової. К. : Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України. 2009. 184 с.
4. Держава і суспільство в Україні: історія і сучасність / За ред. д.і.н. О.М.Майбороди К.: ПІЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2013. 184 с
5. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. Т. 2.324 с.
6. Державні організації як складова механізму держави : навч. посіб. / А. М. Балашов, Т. М. Безверхнюк, В. О. Зінкевічус та ін. ; за заг. ред. П. І. Надолішнього. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2015. 228 с.
7. Завора Т.М. Соціальне страхування: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2013. 272 с.
8. Соціальне страхування. Практикум: навч. посібник, [О.В. Мурашко, Т.І. Стецюк, С.В. Горянська та інші] К.: КНЕУ, 2013р. 232 с.
9. Організація і облік соціальних виплат. Навчальний посібник // Укл. Полехіна В.М. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2015. 106 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України / URL: [http:// www. ukrstat.gov.ua/](http://www.ukrstat.gov.ua/).
2. Офіційний сайт Верховної Ради України / URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України / URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерство фінансів України / URL:<http://www.minfm.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Державна податкова адміністрація України / URL: [http:// www.sta.gov.ua](http://www.sta.gov.ua).
6. Офіційний сайт Аудиторської Палати та Співки аудиторів України/ URL: <http://www.sau-apu.org.ua>.
7. Офіційний сайт газети «Дебет-Кредит» / URL: <http://www.dtk.com.ua>.